

Nota voor Gedeputeerde Staten

Economie en Innovatie

Stuknummer	Documentnummer				
	DOC-00643781				

Onderwerp Aanwijzing DAEB inzake project Chemelot HCA Groene Chemie
Datum 15 april 2024

0. Samenvatting

Chemelot Innovations and Learning Labs B.V. (hierna: CHILL) heeft samen met Vista College en Coöperatie Leren en Ontwikkelen U.A (hierna Leo Loopbaan) een aanvraag ingediend bij Stimulus Programmamanagement voor een bijdrage uit het Just Transition Fund voor het project Chemelot HCA Transitie Groene Chemie. De aanvraag is inmiddels toegekend, waarmee een bedrag van maximaal € 1.431.685 uit het JTF aan dit project wordt toegekend.

Stimulus dient bij het toetsen van de projecten onder meer te bezien of een en ander past binnen de Europese staatssteunregels. Stimulus heeft bij het toetsen van bovenstaand project geconstateerd dat een overheidsbijdrage voor bepaalde werkzaamheden binnen het project kwalificeert als staatssteun. Door de werkzaamheden binnen werkpakketten 3 tot en met 5 aan te wijzen als Dienst van Algemeen Economisch Belang wordt bereikt dat de bijdrage vanuit het JTF rechtmatig aan het project kan worden toegekend.

1. Beoogd resultaat (output/outcome)

Instemmen met en bekend maken van het besluit aanwijzing DAEB inzake project Chemelot HCA Transitie Groene Chemie.

2. Toelichting

Het Just Transition Fund (JTF), het 'fonds voor een rechtvaardige transitie', is een Europees fonds om regio's die sterk afhankelijk zijn van inkomsten en werkgelegenheid uit fossiele brandstoffen op een rechtvaardige gelijkwaardige manier in staat te stellen een energietransitie in te gaan. Het JTF komt voort uit de Europese Green Deal, die moet zorgen voor een klimaatneutraal Europa in 2050. Het totale JTF-budget voor Nederland bedraagt circa € 630 miljoen en wordt voor Zuid-Nederland uitgevoerd door Stimulus Programmamanagement.

Het JTF zet in op drie sporen, te weten

- 1) vernieuwing en versterking van de regionale economie,
- 2) investeringen in technologie, systemen en infrastructuur en
- 3) een wendbare en weerbare beroepsbevolking;

De regionale arbeidsmarkt in Zuid Limburg kent grote uitdagingen ten gevolge van de klimaat- en energietransitie, met een groeiende, structurele arbeidsmarktkrapte in vele technische sectoren. Chemelot heeft daarbij de ambitie om tegen 2050 de meest toonaangevende circulaire groene chemiesite van Europa te zijn, die volledig klimaatneutraal is. Daarvoor is het cruciaal om werknemers te hebben met de benodigde skills en competenties die alle processen voor de groene chemie ook adequaat kunnen uitvoeren.

Chemelot Innovations and Learning Labs B.V. (hierna: CHILL) heeft daartoe samen met Vista College en Coöperatie Leren en Ontwikkelen U.A (hierna Leo Loopbaan) een aanvraag ingediend voor een bijdrage uit het Just Transition Fund voor het project Chemelot HCA Transitie Groene Chemie. De aanvraag is inmiddels toegekend, waarmee een bedrag van maximaal € 1.431.685 uit het JTF aan dit project wordt toegekend.

Stimulus dient bij het toetsen van de projecten onder meer te bezien of een en ander past binnen de Europese staatssteunregels. Stimulus heeft bij het toetsen van bovenstaand project geconstateerd dat een aantal activiteiten die de projectpartners in dit kader verrichten (meer specifiek de werkzaamheden binnen werkpakketten 3 tot en met 5) met het oog op de Europese staatssteunregels gezien worden als economische activiteiten, maar dan wel economische activiteiten waarvan de provincie van mening is dat die het algemeen belang dienen en daarom ondersteund moeten worden. De Europese Commissie heeft dit ook erkend en daartoe het instrument van dienst van algemeen economisch belang (DAEB) in het leven geroepen. Onder toepassing van dit instrument kunnen de betreffende activiteiten als DAEB worden aangewezen en kan middels een besluit een bijdrage aan de projectpartners ter dekking van de kosten van de betreffende activiteiten worden toegekend.

Door de betreffende activiteiten aan te wijzen als Dienst van Algemeen Economisch Belang wordt bereikt dat de bijdrage vanuit het JTF rechtmatig aan het project kan worden toegekend.

3. Bestuurlijke aandachtspunten

N.v.t.

4. Lobby - aspecten

N.v.t.

5. Relatie met Programmabegroting

- Programma 3 Werken aan een toekomstbestendige economie, specifiek product 3.3.1. Een gezonde arbeidsmarkt.
- Programma 4, Innovaties voor de maatschappelijke opgaven, specifiek 4.2.1 Innovatief bedrijfsleven

6. Juridische aspecten

Diensten van algemeen economisch belang (DAEB) bevinden zich op het grensvlak tussen publieke belangen op nationaal en decentraal niveau en de regels van de interne markt. Voorbeelden van DAEB's zijn aan onrendabele openbaarvervoersdiensten, sociale verzekeringsdiensten en publieke omroepdiensten. Decentrale overheden mogen deze diensten beleggen bij een onderneming, als de markt de diensten onvoldoende oppakt of deze niet tegen maatschappelijk aanvaardbare voorwaarden verricht. De overheid mag de onderneming daarna compenseren voor het uitvoeren van de dienst. De Europese Commissie heeft de regels in de artikelen 14 en 106 VWEU over het compenseren van een DAEB verder uitgewerkt in verschillende documenten, zoals de Europese staatssteunregels voor DAEB en de Commissiegids DAEB.

In het besluit tot aanwijzing van de DAEB wordt dat als volgt omschreven:

- de door CHILL in de afgelopen jaren ontwikkelde aanpak (Chemelot Talent Office concept: CTO) voor het werven van nieuwe medewerkers via een zijnstroomtraject voor Chemelot wordt samen met de Chemelot-bedrijven wordt aangescherpt en doorontwikkeld specifiek voor de groene chemie;
- CTO treedt hierbij op als onafhankelijke expertise partner van de Chemelot-bedrijven en faciliteert het voorschakel- en onboardingtraject faciliteert, van werving talent voor de groene chemie, tot diplomering/certificering en uiteindelijke vervulling van arbeidsplek bij de bedrijven;
- door vanuit het CTO-concept doorstroomtrajecten in te richten van en naar Chemelot en de procestechniek Limburgbreed, alle vakmensen die graag willen werken in de groene chemie kunnen worden bijgeschoold voor en begeleid worden naar de voor hem/haar best passende plek;
- dat op deze wordt voorzien in toegespitst arbeidsmarktbeleid voor de bedrijven gevestigd op Chemelot en in de procestechniek Limburgbreed dat op deze wijze nog niet of onvoldoende in de markt wordt aangeboden;

Het besluit tot aanwijzing en toekenning van de DAEB wordt door uw college genomen en in het Provinciaal Blad bekend gemaakt. In die bekendmaking wordt de DAEB opgedragen respectievelijk verleend aan de projectpartners, wordt bepaald op welke activiteiten de DAEB betrekking heeft en binnen welk geografisch gebied de betreffende dienst wordt uitgevoerd. Het subsidiebesluit is inmiddels genomen door Stimulus Programmamanagement.

7. Inkoop- en aanbestedingsaspecten

N.v.t.

8. Financiële en cofinancieringsaspecten

Geen; het betreft de inzet van Europese middelen vanuit het JTF

9. Relatie met aanpak coronacrisis

N.v.t.

10. Arbeidsmarktbeleid

Het project is opgezet om middels de ontwikkeling van een Chemelot HCA transitie ecosysteem groene chemie voor de Chemelot bedrijven voldoende werknemers in te laten stromen en hun huidige werknemers waar nodig bij te scholen (Leven Lang Ontwikkelen) in het omgaan met de gevolgen van de transitie naar de groene chemie en hun naar de best passende werkplek in de groene chemie te (bege)leiden (hetzij binnen de Chemelot bedrijven hetzij naar het MKB in de technische arbeidsmarkt Zuid-Limburg).

11. Effecten op CO₂ en stikstof emissies (effecten op klimaat en biodiversiteit/beschermde natuur)

Chemelot heeft de ambitie om tegen 2050 de meest toonaangevende circulaire groene chemiesite van Europa te zijn, die volledig klimaatneutraal is. Dat wil zeggen dat er voor de productie door alle fabrieken herbruikbare grondstoffen worden gebruikt en duurzame processen zijn ingericht. Die ambitie vraagt van de bedrijven op Chemelot omvangrijke innovaties, inspanningen en investeringen. Daarvoor is het cruciaal om werknemers te hebben met de benodigde skills en

competenties die alle processen voor de groene chemie ook adequaat kunnen uitvoeren. Dit geldt zowel voor de bedrijven op Chemelot als de vele MKB'rs die in de regio onder andere als toeleverancier actief zijn in groene chemie waarde-ketens. Zeker op het Human Capital vlak vraagt dit om een gezamenlijke aanpak van Chemelot bedrijven, het MKB in de regio, het onderwijs en overige arbeidsmarktpartners. CHILL heeft hiertoe het voortouw genomen

12. Digitalisering & data governance

N.v.t.

13. Formatieve aspecten

Geen

14. Samenwerking/afstemming andere clusters

Het voorstel is tot stand gekomen in samenwerking met cluster AJZ.

15. Voorstel

In te stemmen met bijgevoegd conceptbesluit Aanwijzing DAEB inzake project Chemelot HCA Transitie Groene Chemie en dit besluit bekend te maken middels publicatie in het Provinciaal Blad.